

Téereb Daaniyel — Limu Juróom-Ñaar fukk ak Juróom-Ñent】

Ubbi wàllu yéngal gu ci diggante yonent yi: Adantismu Lawodise ci 1863 ak misaal yu Bibil bi

Jeff Pippenger
2024-02-10

Bëgg-bëgg gu Adventismu Laodise bu atom 1863, ñu ko misaalé ci mbuub mi ñu yégle woon ci kaw tabaxaat Yeriko.

Te Yosuwée waatleen na leen ca jamono jooju ne: Ku taxaw ci kanam Aji Sax ji, nga tabax dëkk bii Yeriko, yaw ku ñaawlu nga. Ci doomam góor bu njëkk lay samp ay fondama, te ci doomam góor bu gën a ndaw lay taxaw ay buntam. Yosuwée 6:26.

Bëggug Adventisme Laodicée bi ci at 1863, misaal na koñ ni tabaxkat yi bañee xeer wu koñ wi.

Yeesu ne leen: “Xanaa mënul ngeen a wax ne jànguleen dara ci Mbind mi: ‘Doj, bi tabaxkat yi bañoon, moomu moo nekk xeeru cosaanu góor-góorlu tabax bi; loolu ci Boroom bi la jóge, te lu yéemu la ci sunuy bët’? Moo tax maa ngi leen koy wax ne, buurug Yàlla dinañu ko dindi ci yéen, jox ko xeet wu meññ ay meññam.” Macë 21:42, 43.

Bëgg-bëggub Adventisme bu Lawodise bu atom 1863, Aaron nag wurus neex moo ko misaalal.

Ndax ñu waxoon ma ne: Defal nu ay yàlla yu nuy jiite; ndaxte bii Muusaa mi nu génne réewum Misra, xamunu lu ko dal. Noonu ma ne leen: Ku am wurus, na ko rocci. Kon ñu jox ma ko; ma sànni ko ci safara, te nag sëy bii gén. Ba Muusaa gisee ne mbooloo mi dafa rafetul; (ndaxte Aaróon dafa leen teg ci rafetul gi ngir seen rus ci kanam seeni noon). Exodus 32:23–25.

Bëggug Adventisme Laodise 1863 bi, ñu ko misaalal ak ñaari nag wurus yi Yerobowam taxawal.

Bu nit ñu demée ngir jébbal sarax ci kër Yàlla bi nekk Yerusalem, xol yiir bii dina dellu ci seen sang bi, mooy Roboam buur Yuda; dinañu ma rey, te dellu jëm ci Roboam buur Yuda. Moo tax buur bi gise ak ay waxtaan, def ñaari nag yu wurus, ne leen: “Dafa metti torop ngir yéeg Yerusalem; seetal, yi mooy sa ay yàlla, Yisraayil, yi la génne réewum Misra.” Te mu teg kenn ci Betel, ka ca des mu teg ko ci Dan. 1 Kings 12:27–29.

Weddi Adventism bu Laodicée ci atom 1863, jël na ci misaalale jëfandikookat bi jóge Yuda mi dee woon ci diggante mbaam ak gaynde gi.

Ba noppee, gannaaw ba mu lekk mburu te naan, mu dajalal ko mbaam ma, maanaam ngir yonent bi mu dello woon. Bi mu demée, gaynde gu ko daje ci yoon, rey ko; te néewam nekk ca yoon wa, mbaam ma taxaw ci wetam, gaynde ga it taxaw ci wetu néew ba. 1 Kings 13:23, 24.

Nguume gii Adventisme bu Laodisee ci atom 1863, dañu ko misaaleel ak fukki jéemantu Israyil gu yàgg gii, gi tàmbalee seen wër-wëret ci màndiŋ ma.

Waaye ni, ci dëgg-dëgg, ni ma dundee, suuf sépp dina fees ak ndamu Aji Sax ji. Ndax nit ñooñu ñépp gis sama ndam ak sama kéemaan yi ma defoon ci Misra ak ci màndiŋ, te jéem nañu ma léegi fukki yoon, te dëggguñu sama baat; ca dëgg-dëgg duñu gis réew mi ma giñoon seen baay ya, te kenn ci ñi ma merloo du ko gis: waaye sama jaam Kaleb, ndaxte amoon na ak moom beneen xel, te topp na ma ba mat sëkk, moom laay dugal ci réew mi mu duggwoon; te askanam dina ko moom. Nombres 14:21–23.

Yonnent bi Pool jàngale ne:

Léegi yépp am nañu ci ñoom ngir nekk misaal; te bindees nañu leen ngir sunu yégle, nun ñi mujjug àddina ji dikkël. 1 Corinthians 10:11.

Wax ci njubtey jubóo njúmte gu bind mi yégle, Bàjjan White nee na:

“Bépp yonnent yi nekk ci jamono yu weesu yi waxuñu ngir seen jamono rekk, waaye gën nañu wax ngir sunu jamono, ba tax na seeni waxu yonent yi di am doole ci sunu kaw. ‘Léegi, yëf yi lépp xewoon na ci ñoom ngir muy misaal; te bind nañu ko ngir sunu artu, nun ñi mujjug àddina ji dikkal.’ 1 Corinthians 10:11. ‘Du woon ci seen bopp lañu doon liggéeyee, waaye ci sunu bopp lañu doon jëfandikoo yëf yooyu, yi léegi ñi leen yégle xebaar bu baax bi ci dooley Xel mu Sell mi wacce asamaan, di leen wax; te yëf yooyu, malaaka yi bëgg nañu ci xool bu baax.’ 1 Peter 1:12....”

“Biibal bi dajale te dencam yu am te boole leen benn ci benn ngir maas gu mujj gii. Lépp luy xew ak yeneen jëf yu mag te yéeme ci jaar-jaaru taariixu Kóllëre gu Yàgg gi, am nañu woon, te ñu ngi dellu di am ci kërce yi ci fan yu mujj yii.” Selected Messages, book 3, 338, 339.

Bataaxalu tawfeex bu mujj bi, ci ni ko Isaaaya waxee, mooy ab bataaxal; ndaxte moom mu xamle ne ñi bon dinañu bañ a déglu ko, te mu melokaanale bataaxal boobu ne mooy “rëdd ci kaw rëdd”.

Kan laa mooy jàngal xam-xam? Te kan la mooy may xam njàngale? Ñi ñu dindi ci meew, te ñu jële leen ci dënn yi. Ndaxte santaane war na nekk ci kaw santaane, santaane ci kaw santaane; rëdd ci kaw rëdd, rëdd ci kaw rëdd; fi tuuti, fa tuuti. Ndaxte ak bëgg-bëgg lakk buy tàmbali, ak yeneen lakk, la di wax ak nit ñii. Ñoom la waxoon ne: Lii mooy noflaay bi ngeen man a nofale koo sonnal; te lii mooy yeesal gi. Waaye bëggguñu woon dëgg. Waaye Kàddug Boroom bi dafa nekkoon ci seen yoon santaane ci kaw santaane, santaane ci kaw santaane; rëdd ci kaw rëdd, rëdd ci kaw rëdd; fi tuuti, fa tuuti; ngir ñu dem, ñu daanu gannaaw, ñu damm, ñu tëj ci pièeg, te ñu jàpp leen. Esayi 28:9–13.

Ci juroomi juróom yi nu fésal léegi, te am na ci lu bari itam yu nu joxul càkkute, benn day wone 1863, ni mu doon mujjug nattu gu dëgër gu indi woon wërante ca màndiŋ ma. Ñaar day wone ne askanu kóllëreg bu njëkk bi duggul gannaaw, te am na benn askan wu bees wu tànn ci seen wuutu. Benn day màndargaal mbuub ngir tabaxaat lu waroon a bàyyiku ne yàqu ba noppi te dëkkul dara ci suufu rëccug Yàlla, ni mu nekkoon; te beneen day màndargaal mbuub ngir dellu fa ngañu la tere woon a dem. Ñaar day joxe misaal yu làqu ci ñaari weti Tabalu Fukk i Ndigël yi, yu doon a feeñal

ñaari tabalu Habakuk.

Nag yu wurus Aaron ak Jeroboam dañuy melokaan bu ñu sos, bu di natalu fiir, te muy tektal nataal 1863 bu ñu weddi. Bu ñu leen boolee, ñaari seede yi, Aaron ak Jeroboam, dañuy jàngale ne ñaari xaj Habakuk yi dañuy tektal benn xaj, ni la ñaari xaj Yoonu Fukk yi di tektale benn yoonu Yàlla. Boolloo bi, dañuy nekk benn firnde, bu sosoo ci ñaar bu ñu leen boolee. Benn doxalini waxi yonent yu mel ni yi nekk ci ñaari xaj yoonu Yàlla, am nañu itam ci ñaari xaj Habakuk yi, te booloo bi, weddi yi Aaron ak Jeroboam di wax ci xew-xew bu yonent boobu.

Njëkk maas bu njëkk ci Adventism dafa am na melokaanu mbooloom ñaari xol bi nekk ci Ezekiel saar 8. Peeñ bi tambalee ci bésu juróomeel bi, ci weeru juróomeel bi, ci atum juróomeel bi, ci Ezekiel saar 8, dafa yokku ba dugg ci saar 9, fa ñu tegtale tëj bi ñeel téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent-junni nit. Bi Sister White di wax ci misaalum tëj bi nekk ci saar 9, mu yokkale benn melokaan ci jikko Yàlla buy wone ne ci ñetteelu ak ñeenteelu maas la Yàlla di àtte ñi moy topp ndigalam. Kon nag, mu boole ci moom dëgg gi jëfandikoo bu baax ak ndigalu ñaareel bi, mooy ndigal mi tere jaamu xërëm yi, ni la woon naguru wurus yi Aaróon ak Yerobowam.

«Mu woo ko nit ku soloo wóoroo yaay bindkat ba nekk ci wetam; te Boroom bi ne ko: Demal jaar ci diggu dëkk ba, ci diggu Yerusalem, te nga def mandarga ci jë yi nit ñi di ñaawlu te di yuux ngir yépp ñaawtéef yi ñuy def ci biiram. Te ñeneen ña mu ne leen ci sama dëggo: Demleen topp ko ci biir dëkk ba, te ngeen dóor; buleen yërëm, buleen am yërmande: reyleen ba noppi mag ak ndaw, janq ak xale yu tuuti ak jigéen; waaye buleen jegesi kenn ku am mandarga gi ci kaw jëemam; te tàmbaleleen ci Sama Kër gu Sell gi. Noonu ñu tàmbalee ci mag ña nekkoon fa kanam kër ga.»

«Yeesu mu ngi ci kaw ne dina bàyyi toogu yërmande bi ci kër-yàlla ga nekk asamaan ngir sol yére yi ngir mbugal te sotti ay meram ci attaaya ci kaw ñi tontuwuñu ci leer gi Yàlla joxoon leen. “Ndaxte dogal ci jëf ju bon duñu ko yëngu gaaw, moo tax xol yi doom aadama di fees ba set ngir def lu bon.” Falaata ñu nooy ndax muñ ak yàgg a muñal yi Boroom bi jëfandikoo ci seen wàll, ñi ragalul Yàlla te bëggul dëgg, di dëgëral seen xol ci seen yoon wu bon. Waaye sax am na kemtalul muñal gu Yàlla, te ñu bare di weesu boori yi. Jot nañu ba wees jaay-doole yi yërmande, moo tax Yàlla war a dugg ci biir mbir mi te fésal sàmmu teral boppam.»

“Boroom bi waxoon naa ci Amoréen yi ne: ‘Ci ñeenteelu maas, dinañu dellusi fii: ndaxte bonug Amoréen yi feesagul ba noppi.’ Doonte xeet wii feeñoon na lool ci bocc-yalewam ak yàquteem, waaye feesalul woon ba noppi koppu ay tooñam, te Yàlla du woon joxe ndigal ngir alag ja mat sëkk ci seen kaw. Xeloo nañu woon ne nit ñi gis nañu ci anam wu leer kàttanu Yàlla buy feeñ, ngir ñu bañ a am benn layu. Bindkat bi fulla yërmande bi dafa bëggoon muñal seen tooñ ba ci ñeenteelu maas. Kon, su giseesul woon benn soppeku gu jëm ci gën, àtteyam dañoo waroon a dal ci seen kaw.”

“Ak Njàng mi amul fenn, Ki dul jeex ba tay moo ngi sax di sàkk ak xel bu leer alal ak xeetu ñi ci mboolam xeeti àddina. Fekk yërmandeem di leen jox ci woote yu ñuy waane seen bàkkaar, lii di bindu akont bii dina ubbi ba tey; waaye bu lim yi eggée ci tolluwaay bu Yàlla dogal, liggéeyu meram daldi tàmbali. Akont bi tëju na. Muñu Yàlla daldi jeex. Amatulati ñaanu yërmande ngir ñoom.”

“Yonent bi, bi xool ay jamono yu bari yu weesu, dafa amoon jamono jii ci kanamam gu gis-gisam. Xeeti jamono jii jot nañu yërmande yu amul moroom. Benn-benn barke yu gën a tedd ci asamaan mayees nañu leen. Waaye réy-réylu yu yokk, bëgg-bëgg alal, bokkaale, xeeb Yàlla, ak xeccuug santadi yu suufe bindees na ci seen kaw. Ñu ngi gaaw a tëj seeni xayma ak Yàlla.”

“Waaye li ma maye yégu ci ragal mooy ne ñi amoon leer gu gëna réy ak njariñ yu gëna bari, ñoom it dañoo soppiku ci lu bon li ëpp ci jamono ji. Ndooleb ñi leen wër te jubul, ñu bare—ba ci ñi wax ne ñoo bokk ci dëgg—sedd nañu, te doxinu lu bon lu bare di leen réy. Xecc gu mat sèkk gi ñuy sànni ci diine ju dëgg ak sellaay tax na ñi yokk seen bopp ak Yàlla bu baaxul, ñu ñàkk ragal yoonam. Suñu toppoon leer gi te dëgg dëgg gi ak xol bu dëgg, kon yoon wu sell wii di na gëna am solo ci seen bët, bi ñu ko toroxale ak di ko wacc. Naka disrespect bi ci yoonu Yàlla di gëna feeñ, noonu it diggante ñi koy sàmm ak àddina si di gëna wër. Mbëggeel ci santaane yu Yàlla yi di yokku ci benn xeet, ni ñàkka wormaal ci yi di yokku ci beneen xeet.”

“Krise bi dafa jege. Lim yu gaaw yaatu yi di won ne waxtu wi Yàlla di seeti nitam ñëw na ba jege. Doonte ne du bëgg a mbugal, waaye dina mbugal, te dina ko def ci gaaw. Ñi dox ci leer gi dinañu gis màndarga yi waral musiba mu ngi jëgsi; waaye waruñu toog ci dal te bañ a yëgante, di xaar yàqu-yàqu gi ak xol bu dal, di dëfandikoo seen bopp ak gëm ne Yàlla dina sàmm ay nitam bés bu mu leen di seeti. Déedéet, du noonu. War nañu xam ne seen wareef mooy liggéey ak fit diligamm ngir musal ñeneen, di xool ci Yàlla ak ngëm gu dëgër ngir am ndimbal. ‘Ñaan gu tar te dëggu nit ku jub jur na lu bare ci ay dooleem.’”

“Lawbeenu ragal yàlla gi yàqul yëgëram bépp. Ci jamono ji nguy soxla ak naqaru kërceg bi gëna màgg, ndaw mbooloo miy taxaw ci leer gi dinañu jooy te di yuux ndax ñaawtéef yi ñuy def ci réew mi. Waaye gëna raw, seen ñaan dina yéeg ngir kërceg bi, ndaxte ay céram di dox ni àddina si doxe.

“Ñaan yu dëggu yu nit ñu tuuti ñi, te takku ci ngëm, duñu neen. Bu Boroom bi génnee ni Ki fey njubadi, dina ñëw itam ni Aji Sàmm bu ñépp ñi denc ngëm gi ci sellam te bañ a sosob ak àddina. Ci jamono jooju la Yàlla digé ne dina feyal ay tànkam yi mu tànn, ñi koy woo guddi ak bëccëg, doonte muñal na leen lu yàgg.”

“Ndigal mooy: ‘Jënaaleen ci biir dëkk bi, ci biir Yerusalem, te nga teg màndarga ci kanamu góor ñi di naan ak jooy ndax yépp ñaawtéef yi ñuy def ci biiram.’ Ñi di naan te di jooy, dañoo doon yégle kàdduy dund; dañoo yedd, xelal, te ñaan ak ñoom. Am na ñenn ci ñi doon toroxal Yàlla ñu tuub seet ndigal, te toroxal seen xol ci kanamam. Waaye ndamlu Boroom bi weesu woon na Israayil; doonte nit ñu bare sax a doon wéyal melokaani diine, dooleem ak moomelam dañoo nekku woon.” Testimonies, voliyum 5, 207–210.

Ngir waxat bu baax te jub ci visiyoŋu màndarga mi ni ko Ezekiyel tëral, war nañu xam ñeenti maas yi ci Adventisme. Sëriñ White dafay tàmbali xët bi nu tànn ci jëfandikoo bu jub ci Ezekiyel saar juróom-ñeent, te xaaj bi nu tànn dellu na it ci jeexital bu jub ci Ezekiyel saar juróom-ñeent. Ci xët bi, mu wax ci Ezekiyel ne: “Yonent bi, mi xool wàcc ci jamono yi, gisoon na jamono jii ci kanamam gu bees.” Ezekiyel gis na xalis yi di am bi ñuy màndargaal ñaar-fukk ak ñeent junni ak ñeent tééméer.

Ci njëkk ci artikel bi weesu woon, nu wonnee ak ñetti xët yu jub ci Binu Yëgle, ne “naan-kat yi Efrayim” yu Esayi wax, yi ñu tudde ci xët wii ne ñooy “mag ñi,” te yi di tegtal ci ñaari xët yi ñooy kilifteefug Yerusaleem (Adventis), mënuñu gis ne am na war a am benn feeñ gu réy gu kàttanu Yàlla ni ci at yi weesu. Ci xët wii, moom feeñug kàttanu Yàlla gi sax ñuy bañ a gis, dina am bokk ci àtteb Yàlla bi ñuy indil seen bopp, ndaxte waxees na ne, “nit ña dañoo war a gis kàttanu Yàlla ga feeñ ci anam wu rōy-rōy, ngir ñu bañ a des ak benn layu.”

Adventismu Laodise bi bañ a gis màndarga gu mujjug tawfek buy tàmbali woon na 11 Septàmbur 2001, waaye dinañu gis jeexitalug tawfek boobu bu yégleb Wax ji guddi-digg, su delloo ci fan yu mujj yi. Wax jooju mooy Islaam bu ñetteelu Musiba bi. Ndax ndaw yi jiitey Israa’iil gu yàgg ga, ñi daan reye woon seen Masi bi, duñu woon seet ni Xel Mu Sell mi ñëwee ci Pentekot?

Bind bi di jàngat, te ci yoonu mbir mi Esëkiel di ko feeñal ni Yerusaleem, te nit ñi nekk ci biir jàngat gi (Yerusaleem), dañuy wuutale ak “ab ndaje yu tuuti,” ñoom itam mi ngi leen rëyal ni ñi “di dox ci leer gi,” te ñooy “ñu jub ñu néew.” Biibël bi jàngale ne “ñu bare” lañu woo, waaye “ñu néew” lañu tànn. Mbir mi ñu wax ci bind bi dafay boole merum Yàlla mi ñuy yóbbu ci kaw askanam. Askani yi dañoo indi seen mbugal ci seen bopp, waaye Yàlla dafay wax ko bu leer ne ay malaakamam lañuy matal liggéeyu yax gi. Yàlla du fen muk, te Moo digoon ne Moom la di seetsi tooñi nit ñi ba ci ñetteelu maas ak ñeenteelu maas. Ñu teg jëfandikoo mbugal ci keneen ku dul Yàlla, mooy weddi jikkoom, te di fexe wax ne Moom ab fenkat la.

Mbind mi wax ne bi, bu malaak yi di yàq ci Ezekiel tàmbalee jaar ci Yerusaleem, moo xew ba “ngir liggéeyu meram tàmbali.” Meru Yàlla tàmbalee ci Yerusaleem, mooy kërëm jagleelam, te mooy Adventismu Laodise.

Ndax jamono jëge na, ba àtte gi wara tàmbalee ci kër Yàlla; te bu mu jëkk a tàmbalee ci nun, lan mooy mujju ñi déggadi xebaar bu baax bi Yàlla? 1 Piyeer 4:17.

Meru Yàlla mat na ko ci ay malaakam Yàlla, te bu seen liggéey tàmbalee, dees leen sant ne ñu “dóor” ñépp, te “bu seen bët baale kenn, buleen yërëm kenn: rey-leen bu baax mag ak ndaw, janq ak xale yu ndaw, ak jigéen: waaye buleen jege kenn ku am màndarga gi ci kawam; te tàmbaleen ci Sama kër gu sell gi.” Meru Yàlla, ay malaaka yu sell a ko jëfandikoo, te li nu bëgg a xëcc fii mooy ne tàmbaliw liggéeyu meru Yàlla mat na ci ñetteelu maas gi.

Dina nu war ci topp bi, dina nu yeggale jàngat bii.

Te bésab bes bu Boroom bi, dinaa mbugal kilifay yi, ak doom buur bi, ak ñépp ñi sol yére yu doxandéem. Te itam ca bés boobu dinaa mbugal ñépp ñi di tēb ci bunt bi, ñi di feesal kër yu seen sang ak fitna ak nax. Te dina xew ca bés booba, wax na Boroom bi, ne dégtu bu yuux dina jóge ca buntu jën ba, ak jooy gu metti ca ñaareelu dëkk ba, ak yàqu gu réy jóge ci tund yi. Yuuxleen, yéen waa Maktesh, ndax mboolem ñi di jaay ak jënd dañu leen dagg, mboolem ñi yóbbu xalis gux dinañu leen dagg. Te dina xew ca waxtu woowa, dinaa seet Yerusaleem ak lāmp yi, te mbugal nit ñi dal ci seen tooy, ñiy wax ci seen xol ne: “Boroom bi du def lu baax, te du def lu bon.” Seefanya 1:8–12.